

Снітько Дмитро Юрійович,
*кандидат філософських наук (PhD), доцент,
доцент кафедри філософії та соціології
Дніпровського національного університету
залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна*

ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ

Автор зачіпає проблему необхідності трансформації цілей і методів навчання філософським дисциплінам в контексті зміни умов соціального буття. В якості однієї з цілей викладання філософії автор розглядає формування комунікативних навичок, критичного мислення, навичок пошуку й аналізу інформації та здатність використовувати філософське знання на практиці.

D. Y. Snitko

FORMATION OF STUDENTS' PRACTICAL SKILLS IN THE PROCESS OF TEACHING PHILOSOPHY

The author touches on the problem of the need to transform the goals and methods of teaching philosophical disciplines in the context of changing conditions of social life. As one of the goals of teaching philosophy, the author considers the formation of communication skills, critical thinking, skills of search and analysis of information and the ability to use philosophical knowledge in practice.

Потреба реформування вищої освіти в Україні ставить питання про адаптацію цілей та методів викладання до швидких змін сучасного суспільства. Одна із особливостей наших днів – стрімка інформатизація та всеосяжне проникнення технічного прогресу в усі сфери буття людини. Така особливість поєднується із трансформаціями суспільної та індивідуальної свідомості, що ставлять питання про доцільність класичних цілей та методів навчання.

З поступом технічного прогресу традиційні форми викладання (лекція із одностороннім викладенням інформації і переказ вивченого студентом) втрачають свою актуальність і ефективність, адже в умовах вільного доступу до інформації та наукових джерел роль викладача як репродуктора колись важкодоступних знань знецінюється.

З іншого боку, постмодерні тенденції у глобалізованому демократичному суспільстві часто не дозволяють викладачу виступати в якості авторитетного, що претендує на істину – все частіше авторитетні тези викладача сприймаються студентами як прагнення нав'язати свою думку, що породжує навіть конфлікти між викладачем і студентами.

Якщо в царині точних і природничих наук викладачу легко апелювати до прийнятих наукових істин і аксіом, то з викладанням філософії ситуація складніша – сама задача філософії не передбачає вивчення обов'язкового набору тез і теорій з потребою їх автоматичного відтворення в практиці. Навпаки, метою викладання філософських дисциплін в університеті визначається саме розширення світогляду, формування критичного мислення та творчого підходу до розв'язання проблем.

Все більше і від самих студентів і від суспільства лунає запит щодо можливості отриманих знань на практиці. Тому, не применшуючи важливості філософії як теоретичної форми світогляду та її метафізичних розробок, в контексті згаданої проблеми варто звернутися до виокремлення тих практичних навичок, що здатне дати студентам вивчення філософських дисциплін.

Основними практичними навичками, що може дати вивчення філософії, постають навички критичного мислення, ефективного пошуку та аналізу інформації, навички ведення дискусії та групового вирішення задач, що передбачає своєрідне застосування філософських знань у практиці. Для досягнення таких задач пропонується вносити практичні елементи в лекцію, залучаючи студентів до обговорення проблем, а практичні заняття з філософії проводити за допомогою індивідуальних і групових практичних вправ, спрямованих на певний практичний результат.